

KROŚCIENKO NAD DUNAJCEM

Gmina Krościenko nad Dunajcem znajduje się w południowej części województwa małopolskiego, przy granicy ze Słowacją. Tworzą ją cztery miejscowości: Krościenko nad Dunajcem (siedziba gminy), Grywałd, Hałuszowa i Krośnica. Powierzchnia gminy wynosi 57,27 km², mieszka tutaj 6 880 osób..

W Krościenku nad Dunajcem znajdują się ogólnodostępne źródła mineralne (szczawy), są to Stefan, Michalina i Maria.

Krościenko nad Dunajcem - jedna z najbardziej atrakcyjnych turystycznie miejscowości w polskich Karpatach. Dzięki położeniu, na styku **Pienin, Gorców i Beskidu Sądeckiego**, stanowi świetną bazę wypadową na okoliczne szczyty. Prowadzą stąd szlaki na **Lubań, Dzwonkówkę, Trzy Korony czy Sokolicę**.

Wśród zabytków Krościenka n.D warto wspomnieć o dwóch najstarszych – **kościół Wszystkich Świętych** oraz ruinach **Zamku Pieniny**.

Krościenko nad Dunajcem dwukrotnie było ogłoszone uzdrowiskiem: w 1862 i 1934 roku.

ZABYTKI

Kościół pw. Wszystkich Świętych z I poł XIV wieku, znajdujący się przy rynku jest unikatowym przykładem architektury gotyckiej. W środku można zobaczyć **cenne polichromie** z XIV, XV i XVI wieku a także **kamienną chrzcielnicę** z XV wieku.

I poł. XX wieku to również okres, w którym na zamkowych ruinach funkcjonowała pustelnia a ostatni pustelnik opuścił to miejsce w 1949 roku.

Zamek Pieniny pochodzi z II poł. XIII wieku, powstał z inicjatywy księżnej Kingi. Obecnie zachowały się tylko ruiny. Położone na terenie Pienińskiego Parku Narodowego, na Zamkowej Górze. **To najwyższe położone ruiny zamku na terenie polskich Karpat.** Obecnie są udostępnione do zwiedzania.

SPŁYW DUNAJCEM

Flisacy z Krościenka nad Dunajcem stanowią trzecią, pod względem liczebności, kóło w Stowarzyszeniu Flisaków Pienińskich.

Krościenko nad Dunajcem jest jednym z **końcowych punktów spływu Dunajcem**. Długość trasy ze Sromowiec Wyżnych - Kątów do Krościenka n. D. wynosi około 23 km (**najdłuższa trasa spływu**), a ze Sromowiec Niżnych około 17 km.

Trasa spływu przebiega przez jeden z najpiękniejszych przełomów rzecznych w Europie - **Pieniński Przełom Dunajca**. Na trasie spływu można podziwiać Trzy Korony czy Sokolicę a wzdłuż trasy prowadzi **Droga Pienińska** (ścieżka pieszo-rowerowa, wyznakowana znakami czerwonymi).

Spłynąć Dunajcem można również nie tylko tradycyjnie (z flisakami), ale również pontonem lub kajakiem.

Zamek Pieniny

Interaktywna mapa gminy

PIEŃIŃSKI PARK NARODOWY

Pieniński Park Narodowy jest najstarszym parkiem narodowym w Polsce, utworzony 1 czerwca 1932 roku. W Krościenku nad Dunajcem znajduje się siedziba Dyrekcji PPN (**wystawa przyrodnicza**). **Symbolem parku są Trzy Korony i przełom Dunajca**. Pomimo niewielkiego obszaru (2371 ha) stanowi on jeden z najcenniejszych pod względem bogactwa przyrody zakątków naszego kraju. O randze Pienin świadczy występowanie tu zarówno gatunków **endemicznych** (pszonak pieniński, mniszek pieniński) jak i **reliktowych** (chryzantema Zawadzkiego) nie występujących w Polsce nigdzie poza Pieninami.

Niepisany symbolem Pienin jest motyl niepylak apollo, jeden z największych motyli dziennych w Polsce.

Niepylak Apollo (Parnassius apollo)

WAŻNE TELEFONY

- GOPR Krościenko nad Dunajcem** 18 262 57 47, 985, 601 100 300
- HZS (Stowacja)** +421 18 300
- Urząd Gminy Krościenko n.D** 18 262 30 77, ul. Rynek 35
- CKiP Krościenko n.D** 18 262 33 04, ul. Rynek 34
- Oddział Pieniński PTTK w Krościenku n.D** 513 767 300, ul. Jagiellońska 28
- Dyrekcja PPN** 535 500 627 (IT)
- Przychodnia całodobowa** 18 262 30 46, ul. Esperanto 2; **Dyżur lekarski** 882 123 652,
- Dyżur pielęgniarstwa** 882 123 649
- Apteki:**
 - ul. Św. Kingi 5, tel. 18 262 35 05,
 - ul. Rynek 30, 18 262 31 29

TURYSTYKA

Dzięki położeniu na styku **Pienin, Gorców i Beskidu Sądeckiego**, Krościenko było popularnym celem wypraw i wycieczek już w XIX wieku. Wraz z rozwojem turystyki zaczęto znakować tutaj szlaki turystyczne prowadzące w Pieniny. Jednym z najciekawszych szlaków turystycznych Krościenka i całych Pienin jest **Sokola Perć**, prowadząca granią Pieninek na odcinku od Bańków Gronika aż po Sokolicę. Co ciekawe szlak ten został wyznakowany w latach 20 XX wieku przez **księdza Walentego Gadowskiego** (odpowiedzialnego również za wyznakowanie **Orlej Perci** w Tatrach). Obecnie na terenie Krościenka znajdują się około 23 km znakowanych szlaków turystycznych.

W Krościenku znajdują się też **trzy ścieżki historyczne**, które przybliżają historię miasteczka (w planach jest też kolejna ścieżka). Na terenie gminy również znajdują się **szlaki konne**.

Najbardziej popularnym szczytem na terenie Krościenka nad Dunajcem jest pienińska Sokolica (747 m n.p.m.). Szczyt ten często pojawia się w sztuce ludowej i jest także ulubionym miejscem fotografów.

Gmina Krościenko nad Dunajcem jest miejscem przyjaznym rowerzystom. Po jej terenie przebiega **VeloDunajec**, przez wielu uważany za najpiękniejszy rowerowy szlak Polski. Cały czas rozbudowywana jest też infrastruktura rowerowa: lokalne ścieżki, miejsca odpoczynku, kładki.

GRYWAŁD

Grywałd to jedna z najstarszych wsi położonych na terenie gminy Krościenko nad Dunajcem. Nazwa miejscowości pochodzi z języka niemieckiego i oznacza „zielony las”. Pomimo tego, że w całości znajduje się po stronie Gorców, to pod względem kultury ludowej jest typową **pienińską miejscowością**. Mieszkają tu górale pienińscy, a zatem można tu zobaczyć strój pieniński i usłyszeć pienińską gwara.

Drewniany kościół św. Marcina z XV wieku jest najcenniejszym zabytkiem Grywałdu. Położony w centrum wsi jest główną atrakcją miejscowości, znajduje się też na trasie **Szłaku Architektury Drewnianej**. Planując odpoczynek w gminie Krościenko nad Dunajcem warto odwiedzić ten zabytek. Latem istnieje możliwość zwiedzania świątyni.

Z Grywałdu prowadzi szlak zielony na Lubań, wyjście na szczyt zajmuje średnio około 2,5 godziny.

Grywałd, z racji swojego położenia, jest świetnym punktem startowym wycieczek na Lubań.

Oddalenie od głównej drogi powoduje, że jest idealnym miejscem odpoczynku. Okoliczne wzgórza zachęcają do wycieczek zarówno pieszych, jak i rowerowych. Znaleźć tu można też **wiaty turystyczne („grzybki”)**, które umieszczono blisko szlaków, w widokowych miejscach.

HAŁUSZOWA

Hałuszowa to wieś, która jako jedyna w gminie Krościenko nad Dunajcem, w całości znajduje się po pienińskiej stronie. Część miejscowości znajduje się na terenie **Pienińskiego Parku Narodowego** – m.in. słynna z niesamowitych widoków **Hala Majerz**. Na Hali można zobaczyć **kulturowy wypas owiec** i skosztować regionalnych serów owczych (np. oscypków).

Z przełęczy Osice prowadzi **niebieski szlak na Trzy Korony**, wejście na szczyt zajmuje średnio około 2,5 godziny.

W pobliżu miejscowości znajduje się jeden z najbardziej popularnych punktów startowych na Trzy Korony – Przełęcz Osice (668 m n.p.m.).

KROŚNICA

Krościenko to wieś położona na styku Gorców i Pienin, u podnóża najwyższego szczytu gminy Krościenko nad Dunajcem – **Lubań 1211 m n.p.m.** Dzięki swojej lokalizacji, można szybko dojechać do największych pienińskich atrakcji m.in. nad **jeziorem Czorszyńskie**, **splyw Dunajcem** czy do **Szczawnicy**. W pobliżu, na górze **Wdźar**, znajduje się jeden z największych w okolicy stoków narciarskich.

Krościenko to znakomita miejscowość do odpoczynku od zgiełku miasta. Turysta znajdzie tu wymarzoną ciszę, spokój oraz piękne widoki. Na terenie Krościenicy znajdują się **wiaty turystyczne („grzybki”)** umieszczone w widokowych miejscach.

Z okolic Krościenicy prowadzi **niebieski szlak na Lubań**, wejście na szczyt zajmuje średnio około 2 godziny.

Z okolicznych szczytów rozciąga się malowniczy widok, na Tatry, Pieniny i dolinę Dunajca.

Legenda

źródło map: © autorzy OpenStreetMap

--- szlak pieszy zielony	— drogi lokalne i leśne
--- szlak pieszy niebieski	— Granica państwa
--- szlak pieszy czarny	— Granice gmin
--- szlak pieszy czerwony	— rzeki i potoki
--- szlak pieszy żółty	— jeziora i zbiorniki wodne
••• VeloDunajec	— obszar zalesiony
••• VeloCzorsztyn	— obszar zabudowany
••• ścieżka pieszo-rowerowa	— obszar rezerwatów przyrody
— drogi wojewódzkie	— obszar parków krajobrazowych
— drogi	— obszar parków narodowych
	▲ szczyty

Krościenko nad Dunajcem, 2022 r.

Autorzy: Joanna Opyrchal, Jakub Wołki

- ▲ źródła mineralne
- ☀ punkt widokowy
- ☂ wiaty turystyczne „grzybki”
- ⚓ przystań
- ⚡ pole namiotowe
- wyciąg narciarski
- 🏰 zamki i ruiny zamków
- 🏠 schronisko górskie
- ☪ kościół, zabytkowy kościół
- 🪵 bazylika

KAPLICE WOTYWNE

Na terenie miejscowości Krościenko nad Dunajcem znajdują się trzy zabytkowe **kaplice wotywne**. Najstarszą z nich jest **kaplica św. Rocha** przy ul. Trzech Koron z 1723 roku. Ufundowana dla odwrócenia epidemii dżumy. /Lokalizacja kaplic na planie Krościenka n.D./

NAJWAŻNIEJSZE SZLAKI PIESZE

- **szlak niebieski** - przebiega przez cały główny grzbiet Pienin; można nim dojść m.in. na Lubań, Trzy Korony, Sokolą Perć, Sokolicę a także najwyższy szczyt Pienin - Wysoką.
- **szlak czerwony (Główny Szlak Beskidzki)** - najdłuższy szlak w polskich Karpatach, łączy Beskid Śląski z Bieszczadami; na terenie gminy przebiega na odcinku Lubań (1211 m n.p.m.) - Krościenko n.D - Dzwonkówka

WIATY TURYSTYCZNE "GRZYBKI"

1☂ "Grzybek"	7☂ "Zapotocze"
2☂ "Kijowo"	8☂ "Podżarnowiec"
3☂ "Stajkowa"	9☂ "Pod Softysią Górą"
4☂ "Kłocówki"	10☂ "Groniki Krościenckie"
5☂ "Na Marszałku"	11☂ "Pod Groniem"
6☂ "Wierchy"	

